

ماه نگار امنیت جهان اسلام

ماه نگار امنیت جهان اسلام / موسسه آینده پژوهی جهان اسلام

سال اول / شماره پنجم / مرداد یک هزار و سیصد و نود و هفت / ۳۲ صفحه

Institute for Islamic World Futures Studies (IIWFS)

موسسه آینده پژوهی جهان اسلام

بسمه تعالی

ماه نگار امنیت جهان اسلام

شماره پنج - مرداد ماه ۱۳۹۷

مقدمه

امنیت مهمترین موضوع بشری از ابتدا تاکنون بوده است، بطوری که سایر نیازمندی‌های بشری را تحت تأثیر قرار داده و تلاش‌های انسانی را در درجه اول معطوف به تأمین آن نموده است. در دنیای مدرن نیز کارویژه دولت در درجه اول تأمین امنیت کشور و ساکنین آن تعریف می‌شود. بنابراین مسائل مربوط به امنیت، تأمین امنیت، روندهای امنیتی، نظریه‌های امنیت و ... معمولاً دستور کار اصلی تحلیلگران سیاسی را تشکیل می‌دهند. در این راستاست که پایش مداوم تحولات امنیتی جهت بدست آوردن اطلاعات لازم و تحلیل روندها، برای تحلیل وضعیت حال و تصویرسازی از وضعیت آینده اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند.

جهان اسلام و به ویژه هسته اصلی آن یعنی خاورمیانه، از دیر باز تاکنون کانون تحولات امنیتی بوده است. این مسئله در سال‌های اخیر شکل ویژه‌تر و پیچیده‌تری به خود گرفته و نگاه تمام ناظرین و تحلیلگران امنیتی را به خود جلب کرده است. موسسه آینده پژوهی جهان اسلام در راستای اهداف پژوهشی خود، از فروردین ماه سال ۹۷ اقدام به رصد و پایش جدی تحولات امنیتی جهان اسلام نموده و گزارش روزانه آن را با عنوان "روزنگار امنیت در جهان اسلام" در شبکه‌های اجتماعی خود منتشر می‌نماید. اما از آن جا که آرشیو روزانه و تجمیع مطالب برای تمام پژوهشگران ممکن نیست، بنابراین برای سهولت دسترسی و استفاده از این گزارش‌ها توسط پژوهشگران علاقه‌مند به مسایل جهان اسلام، موسسه بنا دارد ماهنامه ویژه تحولات امنیتی جهان اسلام با عنوان "ماه نگار امنیت جهان اسلام" منتشر نماید. البته این ماه نگار صرفاً تجمیع گزارش‌های روزانه نبوده و حاوی تحلیل روند امنیتی هر ماه نیز خواهد بود. امید است این گزارش پژوهشی مورد استفاده تحلیلگران و علاقمندان قرار گرفته و بتواند خلاء منابع موثق را در پژوهش‌های مربوط به تحولات امنیتی تا حدی جبران نماید.

بخش اول ماه نگار امنیت اختصاص به گزارش روزانه وقایع امنیتی داشته و در بخش دوم تحلیل روندهای امنیتی مناطق مهم جهان اسلام را ملاحظه خواهید نمود.

بخش اول

گزارش روزانه وقایع امنیتی

مرداد ماه ۱۳۹۷

اول مرداد

سوریه

- * ورود ۳۰۰ کامیون ترکیه حامل دیوارهای بتونی به شمال سوریه و بازدید فرماندهان سوری از محور شمال لاذقیه و بمباران این نقطه، به نظر می‌رسد که دولت سوریه برای عملیات در این منطقه آماده می‌شود.
- * روسیه خواهان عقب‌نشینی نیروهای ایرانی به پشت صد کیلومتری مرز سوریه و رژیم صهیونیستی است.
- * ورود ۷۳۰۰ تروریست از جنوب سوریه به ادلب.
- * بازگشت بخشی از آورانگان از لبنان.

عراق

- * وقوع حملات متعدد از سوی داعش در حومه کرکوک و اربیل.
- * شلیک به سمت مقر حزب نسل نو در سلیمانیه.
- * کشته شدن ۳ عضو داعش در دیالی.
- * انفجار خودروی انتحاری در مخمور و کشته شدن چندین پلیس عراق.
- * ترور یکی از وکلای معترضین در بصره.
- * حمله سه نوجوان عضو داعش به یک ساختمان اداری در اربیل.
- * هر سه مهاجم گرد و ساکن اربیل بودند.

افغانستان

- * کشته شدن ۱۰ طالب و ۸ تروریست داعش در درگیری با نیروهای امنیتی در بغلان و غزنی.
- * کشته شدن ۲ فرمانده ارشد طالبان در کاپیسا.
- * کشته شدن ۹ عضو شبه نظامی حامی دولت و ۲ پلیس در حمله طالبان به دیکوندی.

دوم مرداد

سوریه

- * تصرف کامل شمال شرقی سوریه از مرز ترکیه تا بوکمال توسط YPG /SDF
- * جانشین رئیس SDC گفت که ابتدا با دولت سوریه بر سر مسائلی همچون خدمات وارد مذاکره خواهیم شد و با ایجاد اعتماد متقابل راه‌حل‌های سیاسی به سوی یک سوریه غیرمتمرکز را بررسی خواهیم کرد.
- * سرنگونی یک جنگنده سوری به وسیله سیستم پاتریوت رژیم صهیونیستی داشته است.

عراق

- * عملیات گسترده علیه داعش در دیالی و سامراء حزب الله عراق.
- * در صورت حمله اسرائیل به نیروهای ایرانی در سوریه، آمریکا را هدف قرار خواهیم داد.

افغانستان

- * طالبان: نابود کردن داعش وظیفه ملی و مذهبی ما است.
- * ۷ زخمی در حمله راکتی به کابل و بازداشت ۷۰ تن از مقامات دولتی در ننگرهار به جرم سهل‌انگاری در انجام وظیفه.
- * کشته شدن ۱۵ طالب در هلمند.
- * کشته شدن ۵ طالب از جمله والی طالبان برای خاک سفید در درگیری داخلی بین اعضای این گروه.

پاکستان

- * حمله به پرسنل امنیتی در توربات و کشته شدن ۳ نیروی امنیتی.

مصر

- * حمله تک تیرانداز داعش به نیروهای مصری و کشته شدن ۶ نفر در این حمله در العریش.

چهارم مرداد

سوریه

* کشته شدن بیش از ۱۵۰ نفر در حمله انتحاری داعش به سویدا.

* ادامه درگیری‌ها در جنوب سوریه بین ارتش و داعش.

عراق

* ترور مدیر بخش گاز شعبه در بصره.

* داعش نیروهای گُرد را تهدید کرد که روستاهای پیرامون خانقین را ترک کنند.

افغانستان

* بازپس‌گیری ناحیه اومنه در پکتیکا از داعش.

* کشته شدن بیش از ۱۲ طالب در حمله هوایی به خوشی در لوگار.

* بازداشت ۳۶ طالب در غزنی .

* کشته شدن ۲ فرمانده جماعت اسلامی.

* خنثی کردن یک حمله انتحاری در کابل.

* بازداشت والی پنجشیر طالبان.

یمن

* دف قرار دادن دو تانکر نفتی عربستان توسط نیروهای حوثی و قطع انتقال نفت توسط عربستان به دلیل عدم امنیت تنگه باب المندب.

پنجم مرداد

سوریه

* انفجار در حومه ادلب.

* رد درخواست نیروهای دموکراتیک سوریه برای خودمختاری - توسط دولت مرکزی.

* بازداشت امیر داعش توسط نیروهای دموکراتیک سوریه در شمال این کشور.

* تقویت نیروهای ارتش سوریه در حومه حلب.

* عملیات ارتش آزاد علیه نیروهای گُرد در حومه عفرین.

عراق

* ادامه تظاهرات در بغداد و بصره.

* درخواست آیت الله سیستانی برای تشکیل دولت جدید در عراق.

افغانستان

* جلوگیری از حمله تروریستی در غزنی.

* تلفات داعش در ننگرهار.

* کشته شدن چندین ستیزه‌جو در لغمان و پکتیکا.

ششم مرداد

سوریه

* ترور ۳ تروریست در حومه ادلب توسط افراد ناشناس.

* جبهه تحریر الشام از بازداشت یک هسته مخفی وابسته به اسد در حومه ادلب خبر داد که وظیفه انجام عملیات‌های ترور و خرابکاری را به عهده داشتند.

* این چندمین مورد از بازداشت‌ها است. اما همچنان عملیات‌های ترور در این منطقه ادامه دارد.

* ادامه تقویت نیروهای سوری در حومه حلب و جنوب ادلب همزمان با بمباران مناطق تروریست‌ها در حومه ادلب.

* تلاش گروه‌های کُرد و SDF برای مذاکره با دولت سوریه برای آینده مناطق شمالی این کشور.

* ادامه درگیری‌ها در جنوب سوریه بین داعش و ارتش.

عراق

* مذاکره میان اقلیم و دولت عراق برای بازگشایی جاده کرکوک - اربیل.

* کشته شدن ۲ تروریست در حومه کرکوک و ۱ نیروی حشد در انبار.

افغانستان

* ادامه عملیات موفق طالبان در درزاب علیه داعش، تنها بخش‌های محدودی از این مناطق در کنترل داعش باقی مانده

است و ۴۰ عضو داعش در روز گذشته خود را به نیروهای دولتی تسلیم کردند.

* کشته شدن ۲ نفر در حمله افراد مسلح به مرکز تربیت امامی در جلال‌آباد.

* کشته شدن ۴ ستیزه‌جو در طغاب به وسیله نیروهای امنیتی.

* گفتگوی مستقیم بین طالبان و امریکا.

* کشته شدن ۶ نیروی پلیس در حمله طالبان به یک ایست بازرسی در زابل.

یمن

* تقویت نیروهای ائتلاف عربی برای حمله به شهر زبید در جنوب حدیده.

هفتم مرداد

سوریه

* انفجار در حومه ادلب.

* رد درخواست نیروهای دموکراتیک سوریه برای خودمختاری، توسط دولت مرکزی.

* بازداشت امیر داعش توسط نیروهای دموکراتیک سوریه در شمال این کشور.

* تقویت نیروهای ارتش سوریه در حومه حلب.

* عملیات ارتش آزاد علیه نیروهای کُرد در حومه عفرین.

عراق

* ادامه تظاهرات در بغداد و بصره.

* درخواست آیت‌الله سیستانی برای تشکیل دولت جدید در عراق.

افغانستان

* جلوگیری از حمله تروریستی در غزنی. تلفات داعش در ننگرهار.

* کشته شدن چندین ستیزه‌جو در لغمان و پکتیکا.

یمن

* هدف قرار گرفتن یک ناوچه عربستان توسط انصارالله.

هشتم مرداد

سوریه

* گروه فورسان الجولان که پیش از این تحت حمایت رژیم صهیونیستی بود تسلیحات خود را به دولت تسلیم و به نیرویی دولتی تبدیل شد.

* بسته شدن مرز بین سوریه و رژیم صهیونیستی.

* پیشروی سریع ارتش سوریه در برابر داعش در جنوب.

* ترور ۳ شبه نظامی وابسته به ترکیه توسط YPG در عفرین.

* افزایش بمباران‌های حومه حلب و ادلب همراه با تقویت نیروهای ارتش سوریه در این نقاط برای اجرای عملیات در روزهای آینده.

* ترور یکی از مقامات نظامی هیئت تحریر شام به نام ابو حمام الاذقانی در حومه ادلب.

* اردوغان: شواهدی از حمله ارتش سوریه به ادلب در دست نداریم.

* حمله هواپیماهای بی‌سرنشین تروریست‌ها به فرودگاه نیروهای روس در حمیم. این حمله سیزدهمین حمله از این دست در همین ماه می‌باشد.

* YPG مدعی شد که در بین ۲۶ و ۲۷ جولای ۱۱ نیروی نزدیک به ترکیه توسط این گروه کشته شدند.

عراق

* ادامه تظاهرات در شهرهای مختلف عراق.

* محکوم شدن ۴ عضو القائده به اعدام در دیالی.

* یک کشته در مشاجره بر سر تقسیم آب در کرکوک.

* درگیری بین داعش و حشد در حومه کرکوک.

* ادامه تظاهرات در شهرهای شیعی عراق همچون بصره و بغداد.

* تخریب خطوط انتقال برق در عراق توسط داعش موجب قطع برق در کرکوک و هویجه شد.

* توافق دولت عراق و اقلیم بر سر گشایش جاده اربیل و کرکوک...

* نخست وزیر عراقی وزیر برق این کشور را اخراج کرد.

افغانستان

* کشته شدن حیات خان، کاندیدای پارلمانی افغانستان در یک حمله انتحاری در جلال آباد.

یمن

* هدف قرار دادن سکوهای پرتاب موشک حوثی‌ها توسط ائتلاف عربی در سعه .

نهم مرداد

سوریه

- * خروج جنوب سوریه از تسلط داعش.
- * اکنون مرزهای جنوبی به صورت کامل در کنترل دولت سوریه است.
- * شورش‌یانی که در جنوب سوریه به نیروهای دولتی پیوسته‌اند ۱۰ عضو داعش را اعدام کردند.
- * کشته شدن ۲ افسر برجسته ارتش سوریه از جمله یک سر تیپ در کمین داعش در ضمیر.
- * عملیات تهاجمی نیروهای سوری در شمال لاذقیه.

افغانستان

- * کشته شدن حداقل ۱۵ نفر در حمله یک بمب‌گذاری انتحاری و افراد مسلح به یک ساختمان دولتی در جلال‌آباد.
- * ربوده شدن ۲۲ نفر در شرق افغانستان به وسیله طالبان.

پاکستان

- * تحریم گروه تروریستی لشکر طیبه توسط وزارت خزانه‌داری آمریکا.
- * دیدار سفیر پاکستان در امریکا با وزیر دفاع این کشور.

یازدهم مرداد

سوریه

- * رژیم صهیونیستی اسرائیل پایبند به توافق ۱۹۷۴ پس از جنگ یوم کیپور است و دولت سوریه را مسئول هر تهدیدی علیه اسرائیل می‌داند که از خاک سوریه ایجاد شده باشد.
- * کشته شدن یک گروه از نیروهای داعش توسط رژیم صهیونیستی در حال نزدیک شدن به مرز این کشور.
- * نخست وزیر لبنان به هیچ قیمتی با اسد دیدار نخواهم کرد.
- * انفجار بمب در شهر ادلب و کشته شدن ۱ نفر.
- * لاوروف نابودسازی ستیزه‌جویان حاضر در ادلب ضروری است.
- * وزیر دفاع روسیه: آمریکا بایستی از تنف خارج شود.
- * آمادگی سازمان ملل برای استقرار در خط مرزی جولان.
- * ترور یکی از فرماندهان YPG در حسکه.

عراقی

- * بازداشت ۱۵ تروریست در کرکوک.

افغانستان

- * داعش در جوزجان سلاح‌های خود را به دولت تسلیم کرد.
- * دو انفجار جداگانه در هلمند و قندهار.

یمن

- * نتانیاهو در صورتی که ایران مسیر عبور نفت از دریای سرخ را ببندد با واکنش بین‌المللی رو به رو می‌شود که اسرائیل نیز بخشی از آن است.

دوازدهم مرداد

سوریه

- * SDF هیچ یک از مناطق تحت کنترل این گروه به دولت سوریه واگذار نخواهد شد.
- * بمباران گسترده محور ادلب.

عراق

- * درگیری در نزدیکی کنسولگری ایران در بصره.

افغانستان

- * کشته شدن ۳۹ نفر در حمله انتحاری به مسجدی در پکتیکا.
- * آغاز عملیات جستجو و پاکسازی نیروهای ویژه افغان در جلال آباد. این شهر مدتی است که شاهد ناآرامی و حملات تروریستی گسترده بوده است.
- * دکتر سیدعلی شاموسوی رئیس مدیریت بحران پکتیکا در یک حمله انتحاری کشته شد.
- * نجات ۶۱ شهروند افغان از یک زندان طالبان در هلمند به وسیله نیروهای امنیتی.
- * یمن تخریب چندین خودروی طرفداران هادی و اسارت نیروهای آن در جوف به وسیله نیروهای حوثی - حمله نیروهای حوثی به موضع نیروهای سودانی در باقیم.

چهاردهم مرداد

سوریه

- * سپان همو، فرمانده نیروهای YPG آماده شرکت در عملیات علیه داعش در سویداء هستیم.
- * عزیز ازبار، رئیس مرکز تحقیقات مصیاف و از افراد دخیل در برنامه موشکی و شیمیایی سوریه به وسیله بمب کنترل از راه دور ترور شد. مرکز تحقیقاتی مصیاف پیش از این توسط اسرائیل مورد حمله هوایی قرار گرفته بود.

عراق

- * درگیری بین داعش و نیروهای امنیتی عراق در مخمور.
- * امریکا خواهان توقف انتخابات پارلمانی اقلیم است.
- * ادامه تخریب تأسیسات برق عراق توسط گروههای تروریستی.

افغانستان

- * زخمی و کشته شدن ۸ نیروی امریکایی در پروان.

پانزدهم مرداد

سوریه

- * ادامه بمباران مناطق حومه ادلب.
- * آغاز عملیات علیه داعش در سویدای با حضور نیروهای پیشین ارتش آزاد سوریه.
- * تقویت نیروهای SDF با ورود کاروان تسلیحات آمریکا به شمال سوریه.
- * ترور عکاش حاجی احمد علی یکی از اعضای شورای محلی وابسته به ترکیه توسط گروه‌های کرد در حومه عفرین.
- * رمضان قدیروف، رهبر چچن: زمان این است که با پاکت‌سازی ادلب کار تروریست‌ها نیز به پایان برسد.

عراق

- * کشته شدن ۹ نفر از آوارگان بازگشته به موصل در انفجار تله انفجاری بازمانده در خانه آنها.
- * انفجار انبار مهمات وابسته به حشد در کربلا و انفجار یک انبار مهمات در اربیل.

یمن

- * رهگیری موشک بالستیک حوثی‌ها توسط عربستان در نجران.

شانزدهم مرداد

سوریه

* اعدام یکی از نیروهای وابسته به ترکیه توسط گروههای کرد در عفرین.

* سفارت سوریه در برلین اعلامیه‌ای را نشر داده و خواهان بازگشت آوارگان به سوریه شده است و گفته است که آنها می‌توانند وارد خدمت در ارتش شوند.

* ادامه بمباران حومه ادلب و حماه؛ سناتور لیبرمن ارتش سوریه در حال بازپس‌گیری سرزمین خود و ساخت یک نیروی زمینی قدرتمند است.

عراق

* حمله تروریست‌ها به منزل یکی از نیروهای نظامی عراق در روستای سهیله.

* مسعود بارزانی ارتباط ما با دولت عراق و کشورهای همسایه همچون ترکیه و عراق بسیار خوب است. من اطمینان دارم روزی کردستان مستقل خواهد شد.

افغانستان

* درگیری بین داعش و طالبان در ننگرهار.

هیجدهم مرداد

سوریه

- * ۱۲ اتوبوس حامل نیروی حزب الله دیر الزور را ترک و راهی حلب شدند.
- * اولین گروه از نیروهای تایگر وارد حومه ادلب شدند.
- * بنابر اظهارات وزارت دفاع آمریکا ۴ تا ۶ هزار عضو داعش در شمال سوریه و ۱۴ تا ۱۶ عضو این گروه در خاک سوریه حضور دارند.
- * سازمان ملل در صورت آغاز شدن درگیری در ادلب از ترکیه خواهیم خواست تا مرز خود را باز کند.
- * پیشروی ۳۰ کیلومتری ارتش سوریه علیه داعش در سویداء.
- * هیئت تحریر الشام ساکنین حومه ادلب را به دلیل تلاش برای توافق با ارتش سوریه و اسد سرکوب می کند.

عراق

- * داعش مدعی شده است که در حملاتی به مناطق حومه کرکوک و بغداد ۵۵ نیروی امنیتی را کشته است.

افغانستان

- * انفجار در هرات و کشته شدن ۲ نفر.
- * اعتصاب درلقمان پس از بالا گرفتن اختلاف بین دو مقام محلی.

یمن

- * آمادگی ارتش امارات برای حمله به زبید.
- * کشته شدن ۴۳ نفر در اثر حمله هوایی عربستان به صعده.
- * پیشروی حوثی ها در حومه حدیده.
- * رهگیری موشک بالستیک حوثی ها توسط عربستان.

نوزدهم مرداد

سوریه

* اعزام مسلحین دولت سوریه از رقه به محور ادلب.

* بازداشت بیش از ۲۵۰ نفر در حومه ادلب توسط HTS و نیروهای وابسته به سوریه به اتهام تلاش برای توافق با دولت سوریه.

* آغاز رسمی عملیات برای آزادسازی ادلب.

عراق

* انفجار انبار مهمات نیروهای حشد در نزدیکی کربلا.

افغانستان

* محاصره شدن شهر غزنی توسط طالبان و ورود آنها به شهر.

* درگیری گسترده و بمباران نیروهای طالبان در غزنی.

* ترور زلمی وردک، ژنرال بازنشسته ارتش در کابل.

یمن

* اعتراض نهادهای حقوق بشری به عربستان در پی حمله هوایی به شهروندان یمنی.

بیستم مرداد

سوریه

- * فارغ التحصیلی ۲۴۸ نظامی SDF / YPG از آکادمی نظامی شهید ادیس.
- * این نظامیان وظیفه تأمین امنیت در مناطق شمالی سوریه را به عهده دارند.
- * پیشروی گسترده ارتش سوریه در سویداء و خارج ساختن این منطقه از کنترل داعش.
- * عملیات زمینی ارتش سوریه در کوه ترکمن در لاذقیه.
- * همراهی ۱۳۰۰ نیروی YPG با نیروهای اسد برای حمله به ادلب.
- * داعش مدعی شد حمله انتحاری به مواضع مقاومت و ارتش سوریه در ابو کمال.

عراق

- * بر اساس یک نامه منتشر شده حشد الشعبی تمام دفاتر سیاسی و اقتصادی خود در عراق را تعطیل و نیروهای خود را از موصل فرا خواهد خواند.
- * تظاهرات در بصره.

افغانستان

- * ادامه درگیری‌های گسترده در غزنی بین نیروهای ویژه طالبان و ارتش افغانستان.

یمن

- * رهگیری و هدف قرار دادن موشک بالستیک حوثی‌ها توسط عربستان.

بیست و یکم مرداد

سوریه

- * ادامه درگیری‌ها و گلوله باران در محور ادلب.
- * انفجار یک انبار مهمات متعلق به یک دلال سلاح در ادلب.

عراق

- * عملیات نیروهای امنیتی عراق در غرب سامراء.
- * آغاز تبلیغات پارلمان اقلیم کردستان از ۵ سپتامبر.

افغانستان

- * ادامه درگیری‌های گسترده در غزنی بین نیروهای ویژه طالبان و ارتش افغانستان.
- * حمله طالبان به مواضع نیروهای امنیتی در هلمند و کشته شدن ۴ پلیس.
- * طالبان از طریق کمین در مسیر نیروهای امنیتی کار پشتیبانی دولت از نیروهای امنیتی در غزنی را دشوار کرده است.

بیست و دوم مرداد

سوریه

- * انفجار موتورسیکلت بمب گذاری شده در جریلس و کشته شدن چند غیرنظامی.
- * بازداشت ۱۲ تن به اتهام همکاری و عضویت در داعش توسط نیروهای وابسته به آمریکا در محدوده تاتف.
- * داعش در ازای آزادی گروگان های خود در سویدای درخواست ۵۰ میلیون دلار غرامت کرد.
- * بمباران شدید شهر هجین در حومه دیرالزور توسط نیروهای ائتلاف.

عراق

- * کشته شدن رشید جواد البهلول، شیخ قبیله الابرهمیم توسط مردان مسلح در ناصریه.
- * حیدر العبادی به عدم استفاده از دلار در معامله با ایران و عدم اجرای تحریم ها متعهد هستیم.
- * خنثی سازی حمله انتحاری به یک رستوران در فلوجه.

افغانستان

- * ادامه درگیری های گسترده در غزنی، در حال حاضر وضعیت این شهر قابل ارزیابی نیست.

بیست و چهارم مرداد

سوریه

* وقوع انفجاری در شهر منبج و در حومه دیرالزور.

* ادامه بازداشت افراد به اتهام تلاش برای توافق با دولت اسد، توسط HTS.

* ادامه بمباران شدید در جبهه ادلب و افزایش تعداد نیروهای ارتش سوریه.

* حرکت مردم به سمت مرزهای ترکیه در منطقه ادلب.

عراق

* کشته شدن شنگالی، فرمانده نیروهای پ.ک.ک در شنگال پس از حمله هوایی ترکیه.

* ادامه تظاهرات در بصره و درگیری بین معترضین و نیروهای امنیتی عراق.

* شکست حمله انتحاری داعش در سامراء تجمع فارغ التحصیلان رشته پزشکی در سلیمانیه و اعتراض به بیکاری.

* پس از تصمیم حشد برای خارج کردن نیروهای خود از موصل، مردم این شهر خواستار باقی ماندن این گروه در شهر

هستند.

افغانستان

* حمله انتحاری به یک مرکز آموزشی در کابل و کشته شدن حدود ۵۰ نفر.

* بیرون راندن طالبان از غزنی پس از ۵ روز نبرد شدید.

* کشته شدن ۱۲ نیروی ارتش و ناپدید شدن عده‌ای دیگر پس از حمله طالبان به مقر نیروهای امنیتی در زابل.

* کشته شدن ۴۵ نیروی امنیتی در حمله طالبان به بغلان.

* کشته شدن ۳۵ نیروی امنیتی در هلمند پس از حمله طالبان.

یمن

* تلفات بالای نیروهای ائتلاف در الدریهمی در طول چند روز گذشته.

بیست و پنجم مرداد

سوریه

- * نیروهای ترکیه در محور ادلب به غیرنظامیان اطمینان داده‌اند که با وجود بمباران‌های شدید و فرا رسیدن نیروهای تایگر، دولت سوریه در این منطقه دست به عملیات نخواهد زد. این در حالی است که گروه‌های تروریستی در محور حلب، در حال تخلیه غیرنظامیان از روستاهای خط مقدم هستند و خود را برای حمله دولت آماده می‌کنند.
- * ادامه بمباران مواضع داعش در حومه دیرالزور و بو کمال توسط ائتلاف و نیروی هوایی عراق.
- * دفتر حزب مارکسیست - کمونیست، لتیتیست ترکی در حسکه هدف بمب‌گذاری قرار گرفت. اما به کسی آسیبی وارد نشد.

- * جیش العزت، مدعی بازداشت یک گروه وابسته به دولت سوریه در خان شیخون شد.
- * انفجار در انبار مهماتی در شهر ادلب.

عراق

- * انفجار IED داعش در مسیر یک خودروی حشد در جنوب موصل.
- * برخورد پلیس و معترضین در دیوانیه و بصره.

افغانستان

- * آغاز مجدد درگیری‌ها در حومه غزنی و حمله طالبان به یک پایگاه ارتش در زابل و کشته شدن ۱۹ سرباز.
- * کشته شدن فرماندار شیرین طقاب؛ خواجه سراج الدین در کمین طالبان.
- * کنترل دمک در ۲۰ کیلومتری غزنی توسط طالبان.
- * تصرف چندین نقطه در فریاب توسط طالبان و عقب‌نشینی شبه نظامیان حامی دولت.
- * بازداشت هفت بمب‌گذار انتحاری در جلال‌آباد.
- * کشته شدن ۱۰ نیروی امنیتی در هلمند در اثر انفجار یک IED

یمن

- * پیشروی نیروهای هادی در غرب استان حجه.
- * کمین القائده علیه نیروهای حوثی در بیضاء.
- * شکست حمله نیروهای ائتلاف به الدریهیمی.

بیست و هفتم مرداد

سوریه

- * کشته شدن چندین عضو ارشد در حمله هوایی ائتلاف و عراق به اتاق عملیات داعش در حومه بوکمال در روزهای گذشته.
- * ترور یکی از اعضای سازمان اطلاعاتی سوریه در مصیاف.
- * انفجار یک بمب در رقه در مسیر خودروهای نظامی.
- * برخورد خودروی بمب گذاری شده به مقر جبه آزادی ملی در اریحا - حومه ادلیب.
- * آمریکا با بخش اعلامیه‌هایی در آسمان دیرالزور از اعضای داعش خواسته است که تسلیم شده و یا کشته می‌شوند.
- * حسن علی، مشاور سیاسی SDF دمشق ۴ شرط را مطرح کرده است که شامل سوریه واحد، استفاده از پرچم سوریه، ارتش سوریه و رئیس جمهور سوریه می‌شود و ما نیز در پاسخ گفتیم که با وحدت سوریه و پرچم سوریه مشکلی نداریم، همچنین SDF باید بخشی از نیروهای مسلح آینده سوریه باشد و در نهایت این رئیس جمهور از طریق انتخاباتی شفاف و عادلانه برگزیده شود.

عراق

- * انفجار یک انبار مهمات دیگر وابسته به حشد در غرب کربلا.
- * این سومین حادثه از نوع مشابه در روزهای اخیر است.
- * حمله هوایی ترکیه به قندیل و قطع برق نینوا در اثر خرابکاری در خطوط برق.

افغانستان

- * دعوت آمریکا به مذاکره توسط طالبان برای رسیدن به درک مشترک و خاتمه جنگ در افغانستان.
- * داعش مدعی شد که یک رهبر طالبان را در کوثر به قتل رسانده است، طالبان این موضوع را تایید یا تکذیب نکرده است.

یمن

- * سی ان ان بمب استفاده شده در حمله‌ای که موجب کشته شدن ۴۰ کودک یمنی شد، ساخت آمریکا بوده است.
- * رهگیری و انهدام یک موشک حوثی‌ها در نجران.

بیست و هشتم مرداد

سوریه

- * نیروهای کردی یک مدرسه ارمنی را به دلیل سرپیچی از ارائه برنامه درسی مورد نظر آنها بستند.
- * جان بولتون: اسرائیل، روسیه و آمریکا موافق خروج ایران از سوریه هستند.
- * شوراهاى محلى در ادلب خواهان حمايت تركيه در برابر دولت سوریه هستند.
- * بازداشت‌های گسترده کادرهای پیشین تروریست‌ها در درعا توسط دولت سوریه.

بیست و نهم مرداد

سوریه

- * تقویت نیروهای SDF در هجین برای عملیات علیه داعش.
- * لاوروف عدم مشارکت آمریکا در برنامه بازسازی سوریه نشان‌دهنده تلاش این کشور برای ایجاد مانع در مسیر بازگشت پناهندگان است. امریکا تنها به بازسازی مناطقی علاقه دارد که مخالفان اسد در آن حضور دارند.
- * بریتانیا برنامه بازسازی مناطق شمال غرب سوریه را که در اختیار هیئت تحریر الشام هستند را متوقف کرده است.
- * سقوط یک هلیکوپتر امریکایی در مرز عراق و سوریه و زخمی شدن هفت نفر نیروی نظامی امریکا.

عراق

- * توافق عراق و ترکیه بر سر انتقال انرژی.
- * مقامات بهداشتی عراق ۱ هزار نفر در بصره آلوده به بیماری باکتریایی ناشی از آلودگی آب هستند.
- * درگیری بین داعش و نیروهای ویژه عراق در غرب نینوا.
- * تظاهرات حشد در بصره علیه گشایش کنسول‌گری عربستان.

افغانستان

- * پرتاب چندین راکت به سمت فرودگاه نظامی بگرام.
- * رد طرح صلح عید ارائه شده از سوی دولت، توسط طالبان.
- * داعش مدعی کشته شدن ۵ طالب در درگیری با این گروه در کونر شد.
- * گروگان گرفته شدن ۱۷۰ مسافر در جاده تخار به کابل توسط طالبان و آزادسازی آنها پس از درگیری با نیروهای امنیتی و کشته شدن یک بمب‌گذاری انتحاری در جلال‌آباد.
- * پاکسازی منطقه درزاب از وجود داعش به وسیله طالبان.

یمن

- * اخطار القائده یمن به آمریکا.
- * آزادی ۱۴ اسیر حوثی در تبادل اسیر بین نیروهای حوثی و طرفداران هادی.
- * کشته شدن تعدادی از نیروهای ائتلاف در حمله حوثی‌ها به منطقه مصلوب.

سی‌ویکم مرداد

سوریه

- * انفجار یک موتورسیکلت بمب‌گذاری شده در حومه دیرالزور و هدف قرار دادن نیروهای SDF.
- * کلیه نیروهای خارجی حاضر در سوریه غیرقانونی هستند و بایستی خاک این کشور را ترک کنند.
- * حمله داعش به نیروهای محور مقاومت در السخونه و احتمال شهادت با اسارت نیروهای ایرانی در این حمله.
- * آتش‌بازی شدید توپخانه ارتش سوریه در محور ادلب.
- * وزارت دفاع روسیه: دولت سوریه کنترل ۹۶ درصد از خاک خود را به دست گرفته است.

عراق

- * کشته شدن یکی از فرماندهان حشد در درگیری‌های شرق موصل با داعش.
- * بمباران کوه‌های شمال اربیل توسط ترکیه.

افغانستان

- * حمله پهپادهای ناتو به مواضع طالبان در وزیر تنگی.
- * این مواضع اخیراً توسط طالبان از کنترل داعش خارج شده بود.
- * دولت افغانستان گفتگوهای صلح به رهبری روسیه را به رسمیت نمی‌شناسد.

یمن

- * ادامه درگیری حوثی‌ها و نیروهای ائتلاف در الدریهمی و حضور نیروهای ویژه امارات در این درگیری‌ها.
- * عملیات ائتلاف در منطقه عمران برای تصرف این شهر در استان صعده.

بخش دوم

تحلیل روندهای امنیتی مناطق

مهم جهان اسلام: سوریه، عراق

و افغانستان

سوریه

ماه مرداد شاهد تقویت نیروهای ارتش سوریه در محور ادلب و افزایش بمباران‌ها و گلوله باران‌های مواضع گروه‌های تروریستی در این محور بوده است. همزمان که زمزمه‌های حمله ارتش سوریه به ادلب بلندتر می‌شود، ترکیه نیز اقدامات خود را در جهت نشان دادن مخالفت خود با این اقدام ارتش سوریه شدت می‌بخشد. ترکیه در این بین اقدام به تقویت مواضع خود در محور ادلب کرده است. آنچه ترکیه انجام می‌دهد اجرای نوعی بازدارندگی است. ترکیه امیدوار است که بتواند از طریق تقویت نیروهای خود و ایجاد خطر شدت‌گیری بحران بین خود و دولت سوریه مانع از اجرای عملیات نظامی این کشور شود. چرا که ترکیه با ارزیابی ارتش سوریه می‌داند که این کشور در وضعیتی نیست که بتواند یک جنگ بین دولتی را مدیریت کند. مسئله تهدید بازدارندگی ترکیه این است که این بازدارندگی در میدان نبردی اعمال می‌شود که از یک سو یکی از طرفین آن از حق اعمال حاکمیت در سرزمین خود برخوردار است و طرف دیگر نیز به عنوان اجتماعی از گروه‌های تروریستی از مشروعیت برخوردار نبوده و هر واحد بین‌المللی بایستی تلاش خود را برای مبارزه با آن صرف کند. همچنین ترکیه نیز خود از عدم مشروعیت حضور در سوریه رنج می‌برد و از سوی دیگر آنچه در سوریه رخ می‌دهد فراتر از تصمیمات میان دولت سوریه و ترکیه است و به نظر می‌رسد تمایل روسیه در سرنوشت این عملیات تأثیرگذاری قطعی را دارد. اراده‌ی که بر اساس صحبت‌های مقامات روسیه و همچنین رمضان قدیروف به دنبال پایان دادن به حضور تروریست‌ها در سوریه و خروج از این بحران به گونه‌ای است که سوریه به مکانی برای نفوذ و افزایش فضای اجرای قدرت امریکا تبدیل نشود. آنچه برای ترکیه ضرورت دارد در درجه اول ایجاد فضایی خالی از تهدیدات گردی در شمال سوریه است. تکیه ترکیه بر گروه‌هایی همچون ارتش آزاد سوریه و حضور آنها در شمال سوریه به این منظور است که ترکیه با تکیه بر آنها بتواند تهدیدات موجود علیه خود را کنترل و یا خنثی کند. دومین نگرانی ترکیه نیز شکل‌گیری موج انسانی ناشی از این حمله است که به سرعت می‌تواند ده‌ها هزار تن را به جمعیت پناهندگان حاضر در ترکیه اضافه کند. عملیات در ادلب ممکن است بر فشار ترکیه برای اجرای عملیات در شرق رود فرات بیافزاید. از سوی دیگر ترکیه ممکن است تلاش کند تا با فشار بر امریکا امکان خلع سلاح گروه‌های گرد را فراهم کند.

در مقابل SDF و YPG نیز مذاکرات خود با دولت را آغاز کرده‌اند. اصلی‌ترین خواسته آنها در درجه اول کسب خودمختاری است. اما دولت سوریه مخالفت خود با این مسئله را اعلام کرده است و مخالفت ترکیه و سایر واحدهای منطقه‌ای و بین‌الملل

نیز با این مسئله همراهی می‌کند. از همین رو امکان شکل‌گیری چنین واحد مستقلی در محیط متخاصم فعلی وجود ندارد. بنابراین خواسته بعدی YPG دست یافتن به امکان حضور در آینده سوریه و همچنین حفظ حق دفاع مسلحانه از خود در برابر تهدیدات موجود خواهد بود. آنها تلاش خواهند کرد تا با نشان دادن وفاداری خود به دولت سوریه به نوعی از خودمختاری رسمی یا حتی غیراعلامی در سوریه دست بیابند.

یکی دیگر از وقایع مهم سوریه در این ماه ترور عزیز ازبار رئیس مرکز تحقیقاتی مصیاف و از مسئولین برنامه‌های موشکی و شیمیایی سوریه توسط اسرائیل بوده است. وی به وسیله انفجار بمب کارگذاری شده در خودروی خود به قتل رسید. گمان می‌رود که ترور وی بخشی از اقدامات اسرائیل برای جلوگیری از توسعه برنامه موشکی و تسلیحاتی سوریه بوده است. همچنان که پیش از این رخ داد - اسرائیل اقدام به بمباران مرکز تحقیقاتی مصیاف کرده بود. از این طریق اسرائیل به طور همزمان تاسیسات و اندوخته انسانی سوریه در زمینه موشکی و تسلیحاتی را از بین می‌برد.

عراق

تظاهراتی که در ماه تیر در بصره آغاز شد، بعد از مدت کوتاهی به سایر شهرهای شیعه‌نشین عراق نیز سرایت کرد. آنچه تظاهرات کنندگان خواستار آن بودند، مبارزه با فساد، دسترسی به امکانات عمومی و اشتغال بوده است. دفاتر احزاب سیاسی و گروه‌های شبه نظامی شیعه بخاطر گسترش فعالیت خود مورد حمله قرار گرفتند، بخشی از تظاهرات کنندگان انگشت اتهام خود را به سوی ایران نشانه گرفتند و مقامات عراقی از جمله نخست وزیر عراق نیز بر مقابله با دخالت‌های خارجی در عراق تأکید کردند. در طول ماه آگوست از بین رخدادهای امنیتی ثبت شده ۹۶ مورد از آنها به تظاهرات کنندگان تعلق دارد و ۶۱ مورد از آنها به صورت خاص در شهر بصره به وقوع پیوسته است. دور جدید اعتراضات عراق که به خارج از بصره نیز سرایت کرده است دیگر نه با سبقه قبیل‌ای که فراتر از آن مرتبط با مسئله توزیع منابع در عراق و رقابتهای سیاسی پسانتخاباتی است. اما با این حال این تظاهرات رهبر مشخصی ندارد. تمامی گروه‌های سیاسی عراق تلاش می‌کنند تا در جریان آن نیروهای خود را علیه یکدیگر بسیج کرده و به کار بگیرند. اما در حقیقت می‌توان گفت که جمعیت اصلی معترضین فاقد رهبر بوده و بخشی از جمعیت عراق را تشکیل می‌دهند که به دلیل عدم ارتباط با شبکه‌های سیاسی و شبه نظامی عراق نتوانسته‌اند سهمی در توزیع منابع داشته باشند. از این رو آنها احزاب و گروه‌های سیاسی را نماینده خود نمی‌دانند و همین امر نیز آنها را در جهت حمله به دفاتر احزاب مختلف هدایت می‌کند.

این تظاهرات برای جناح‌های حاضر در انتخابات پیشین عراق پر اهمیت است. آنها در این بین تلاش کرده و خواهند کرد تا بتوانند کنترل جریان اعتراضات را به دست بگیرند و از این طریق از نیروی کافی برای ایجاد فشار در جهت شکل‌دهی به دولت جدید برخوردار شوند. گفتنی است که ارتش عراق و همچنین دولت فعلی عراق در کنار بازیگران خارجی همچون ایالات متحده نیز خواهان این خواهند بود که با بهره‌گیری از این تظاهرات دست به محدودسازی نیروهای شبه‌نظامی شیعه وابسته به ایران یا مستقل از آن بزنند. وقایع ماه مرداد نشان داد که فشار تظاهرات بر روی گروه حشد موجب شد تا این گروه شهرهای عراق را ترک کند و تمام دفاتر خود را تعطیل نماید. این تظاهرات می‌تواند تا شکل‌گیری دولت جدید عراق ادامه داشته باشد و با شکل‌گیری دولت جدید عراق یا شاهد شعله‌ورتر شدن رقابت میان گروه‌های شیعه خواهیم بود یا دولت عراق ماه عسلی کوتاه مدت را تجربه خواهد کرد.

افغانستان

در خصوص افغانستان نگاهی خواهیم داشت به فعالیت‌های داعش در جلال‌آباد و جوزجان در ماه اخیر که دو روند متفاوت از داعش را به نمایش می‌گذارد و بیانگر تأثیر محیط بر روی فعالیت این گروه در افغانستان است.

جلال‌آباد یکی از شهرهای ولایت ننگرهار با حدود ۲۳۰ هزار نفر جمعیت است که اکثریت آنها را قوم پشتو تشکیل می‌دهد و این شهر شاهد اصلی‌ترین حملات ستیزه‌جویانه در طول ماه‌های گذشته بوده است. تفاوت محوری جلال‌آباد و به صورت کلی ننگرهار با سایر بخش‌های افغانستان در این است که عمده رخ‌دادهای امنیتی این شهر به گروه تروریستی داعش تعلق دارد و این گروه به گروه مسلط در رخ‌دادهای تروریستی این منطقه تبدیل شده است. این گروه نیز اقدامات خود را صرف حمله به نهادها و افراد دولتی و امنیتی می‌کند. ننگرهار و مناطق هم‌مرز آن با داعش این امکان را در اختیار این گروه می‌دهد که با استفاده از شبکه‌های موجود در پاکستان نسبت به تهیه سلاح و عضوگیری و ادامه بقای خود در افغانستان اقدام کنند. اما به طور کلی با وجود این مزیت برای داعش و برتری جمعیت پشتو در این منطقه، همچنان کنترل این منطقه در اختیار دولت افغانستان است. داعش از زمان آغاز فعالیت خود در این منطقه در سال ۲۰۱۵ توانسته است با به قتل رساندن ریش‌سفیدان و افراد مرتبط با طالبان همکاری شبکه‌های منطقه‌ای را جلب کند. همچنین ساختارهای منطقه‌ای از جمله اختلافات موجود بین قبایل، زمینه بقای داعش را فراهم می‌کند. آنها در قبال حل مشکلات میان قبیله‌ای و استفاده از داعش برای حمله به قبیله رقیب، با داعش همکاری کرده و بخشی از شبکه محلی آن را تشکیل می‌دهند.

در مقابل در جوزجان که ماه اخیر شاهد نبرد داعش و طالبان بود و در پی این نبرد نیروهای داعش خود را تسلیم دولت کردند، منطقه نه در تسلط گروههای پشتو که در تسلط قومیت ازبک بوده است. پیشینه منطقه نشان می‌دهد که درگیری داخلی میان طالبان موجب شد که گروههای ازبک عضو طالبان به داعش بپیوندند. گفتنی است که قاری حکمت رهبر داعش در این منطقه نیز که پیش از این عضو داعش بوده است در سال ۲۰۱۵ در پی تلاش برای سنگ‌سار یک زن، توسط طالبان به رفتار ظالمانه محکوم و تبعید می‌شود.

اما ایزوله بودن منطقه و عدم دسترسی آنها به شبکه‌های محلی و خارجی و تلاش طالبان برای محدود ساختن آنها موجب شد که این گروههای آسیب پذیر و تضعیف شوند. شبکه محلی وابسته به ریش سفیدان دل خوشی از قاری حکمت نداشته و در ماجرای تبعید وی نیز این نقش ریش سفیدان بوده که موجب جبهه‌گیری طالبان علیه حکمت شده است. در شرایطی که داعش در این منطقه در وضعیت ایزوله شده به سر برده، شبکه‌های محلی نیز از آن گروه حمایتی نکردند، مرگ قاری حکمت نیز تأثیر عمیقی بر آسیب پذیری این گروه در جوزجان داشته است، چرا که ۳ ماه بعد از کشته شدن وی در حمله هوایی امریکا، طالبان موفق شد افراد تحت فرمان وی را شکست دهد و بسیاری از این افراد برای حفظ جان خود به نیروهای دولتی پیوستند. گفتنی است که تأثیر قاری حکمت بر این منطقه به شکلی بوده است که کنترل این منطقه به وسیله طالبان نیز بدون حضور وی امکان پذیر نبوده است و به نوعی وفاداری وی تا قبل از پیوستن او به داعش زمینه کنترل طالبان بر این ناحیه را فراهم کرده بود.